

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6Co/386/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5312210121
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 06. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Yvetta Dzugasová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5312210121.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Yvetty Dzugasovej a členov senátu JUDr. Jany Urbanovej a Mgr. Miroslava Šeptáka, v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpeného spoločnosťou: Fridrich Palko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO: 36 864 421, proti odporcovi: Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, v konaní o náhradu majetkovej škody a náhradu nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Čadca č. k. 5C/225/2012-79 zo dňa 07. 10. 2013, takto

rozhodol:

Krajský súd rozsudok okresného súdu p o t v r d z u j e .

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd návrh navrhovateľa zamietol (veta I. výroku rozsudku) a vyslovil, že odporcovi náhradu trov konania nepriznáva (veta II. výroku rozsudku). Súčasne zamietol návrh navrhovateľa na prerušenie konania do právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu SR o ústavnej sťažnosti pre porušenie práva navrhovateľa na zákonného sudcu a nestranný súd (veta III. výroku rozsudku).

Z dôvodov tohto rozhodnutia vyplýva, že okresný súd v súlade s ust. § 101 ods. 2 O.s.p. konal a rozhodol na pojednávaní v neprítomnosti účastníkov a právneho zástupcu navrhovateľa, ktorí mali doručenie predvolania na pojednávanie riadne a včas vykázané. V rámci dokazovania sa súd oboznámil s obsahom listín založených v spise, ako aj s obsahom pripojeného spisu Okresného súdu Čadca sp. zn. 11Er/179/2011, pričom zistil a ustálil nasledovný skutkový a právny stav:

Prvostupňový súd vyhodnotil odporcom vznesenú námietku premĺčania ako nedôvodnú. Ďalej uviedol, že z obsahu spisu Okresného súdu Čadca vedeného pod sp. zn. 11Er/179/2011 vyplýva, že dňa 11.03.2011 bola exekučnému súdu doručená žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, na základe exekučného titulu - rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu spoločnosti Slovenská rozhodcovská, a.s., Karloveské rameno 8, Bratislava, sp. zn. SR 11602/10, vydaného dňa 07.12.2010, právoplatného dňa 10.01.2011. V predmetnej exekučnej veci vydal Okresný súd Čadca uznesenie č.k. 11Er/179/2011-10 zo dňa 01.03.2012, ktorým žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. Dôvodom bola skutočnosť, že exekučný titul - rozhodcovský rozsudok mal vady z materiálnej stránky, bol vydaný na základe zmluvy, ktorá obsahovala neprijateľné podmienky, exekučný titul vydal rozhodca, ktorý konal na základe rozhodcovskej doložky, ktorú súd považoval ako celok za neprijateľnú a tým neplatnú podľa ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka. Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku teda súd zistil rozpor exekučného titulu s ustanoveniami zákona, najmä § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, ustanoveniami Zákona o rozhodcovskom konaní, a preto

žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol a následne exekučné konanie zastavil.

Zákon č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej aj „zákon č. 513/2003 Z. z.“) vo svojich ustanoveniach taxatívne vymedzuje podmienky úspešného uplatnenia nároku na náhradu škody pri ktorých štát zodpovedá za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci: nezákonné rozhodnutie, resp. nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou.

V prerokovávanej veci si navrhovateľ uplatnil náhradu majetkovej škody vo výške 125,00 Eur a nemajetkovú ujmu v peniazoch vo výške 724,69 Eur z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu (v exekučnej veci Okresného súdu Čadca sp. zn. 11Er/179/2011), ktorý nerozhodol o žiadosti súdneho exekútora o vydanie poverenia v exekučnom konaní v zákonom stanovenej lehote (§ 44 ods. 2 zákona NR SR č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov). V súlade s vyššie uvedeným mal súd prvého stupňa za to, že je vylúčené, že by v prejednávanej veci došlo k nesprávnemu úradnému postupu exekučného súdu. Súd nerozhodol o žiadosti súdneho exekútora na vydanie poverenia v lehote 15 dní, avšak v zmysle ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku účinného od 01.06.2010 sa predmetné ustanovenie vzťahuje len na prípad, keď súd poverenie vydá. V prípade, keď súd poverenie nevydá, uvedené zákonné ustanovenie nemožno aplikovať. Z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku účinného od 01.06.2010, t.j. v čase začatia exekučného konania vyplýva, že lehota 15 dní pre vydanie poverenia neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c/ a d/ Exekučného poriadku. Tak tomu bolo aj v prejednávanej veci, keď exekučným titulom, na podklade ktorého mala byť vykonávaná exekúcia, bol rozsudok Rozhodcovského súdu. Okresný súd v prejednávanej veci nemal preukázaný nesprávny úradný postup ani vydanie nezákonného rozhodnutia, ktorý by spočíval v nesprávnej aplikácii právnych predpisov ako jeden z predpokladov pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup súdu totiž nemožno považovať samotné rozhodnutie o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora na vydanie poverenia. Navyše rozhodnutie súdu o zamietnutí žiadosti na vydanie poverenia bolo možné skúmať len z hľadiska jeho zákonnosti. Navrhovateľ však nespĺnil zákonné podmienky pre takýto postup, keďže nepodal riadny opravný prostriedok proti uzneseniu, ktorým bola žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia zamietnutá a v dôsledku tohto uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 30.03.2012. Navyše navrhovateľ v konaní ani nepredložil rozhodnutie príslušného orgánu, ktorým by bolo rozhodnutie zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť a ktorým by bol súd v tomto konaní viazaný. Keďže všetky zákonné podmienky zakladajúce zodpovednosť štátu za nesprávny úradný postup alebo nezákonné rozhodnutie musia byť splnené kumulatívne, je nadbytočné a nevhodné dokazovať splnenie ďalších podmienok vzniku zodpovednosti za škodu. Napriek tomu prvostupňový súd vo svojom rozhodnutí konštatoval, že navrhovateľ v konaní nepreukázal vznik škody (majetkovej ujmy), keď nepreukázal, v akom rozsahu sa nedomohol exekvovanej sumy ani to, že sa nemôže domôcť tejto sumy pri aplikácii iných právnych prostriedkov, iného exekučného titulu v rámci súdneho konania. Navyše navrhovateľ nepreukázal ani výšku škody v príčinnej súvislosti s porušením povinnosti odporcu. Vyúčtované režijné náklady navrhovateľa nemôžu byť považované za faktickú škodu, pretože sú vynakladané na celkovú podnikateľskú činnosť navrhovateľa. Navrhovateľ tiež nepreukázal ani vznik podmienok v zmysle ust. § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 na náhradu nemajetkovej ujmy. Návrh je aj v tomto smere všeobecný, nepreskúmateľný. Nekonkretizoval, prečo samotné konštatovanie práva nie je dostatočným zadosťučinením. Vo svojom návrhu navrhovateľ vychádzal len z predpokladov, no nepredložil žiadne dôkazy ani konkrétne tvrdenia a nezdôvodnil, aká nemajetková (morálna) ujma mu vznikla, vzhľadom na samotný subjekt navrhovateľa, ktorý je právnickou osobou, závažnosť ujmy i závažnosť následkov. Všetky kritériá je potrebné pritom vyhodnotiť z hľadiska navrhovateľa a jeho právneho postavenia ako právnickej osoby, a nie z hľadiska postavenia jednotlivých spoločníkov ako konateľov spoločnosti. Navyše podmienky podľa ust. § 17 ods. 2, 3 písm. a), c) d) zákona č. 514/2003 sa nevzťahujú na právnickú osobu, ale len na fyzickú osobu. Rozpor s dobrými mravmi podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka videl súd na strane navrhovateľa, ktorý opakovane v rozpore so zákonom poskytoval úvery neplatičom. Opakovane poskytoval úvery v rozpore s platnými právnymi predpismi na ochranu spotrebiteľov. Takémuto konaniu preto nemožno poskytnúť právnu ochranu. Svoje obchodné meno si navrhovateľ poškodil sám a nepoškodil ho exekučný súd konajúci v exekučnej veci. Navrhovateľ si sám pri uzatváraní úverovej zmluvy s povinným nepreveril jeho schopnosť splácať dlh, čím sám znemožnil vymožitelnosť svojho dlhu.

Okresný súd preto dospel k záveru, že navrhovateľ neunesol dôkazné bremeno na preukázanie ani druhej podmienky zakladajúcej zodpovednosť za škodu za nesprávny úradný postup a nezákonné rozhodnutie, a to existenciu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nesprávnym úradným postupom, ako podmienky pre náhradu nemajetkovej ujmy.

Zároveň navrhovateľ v konaní nepreukázal ani porušenie povinnosti (nesprávny úradný postup, nezákonné rozhodnutie) ani škodu a nepreukázal ani príčinnú súvislosť medzi tvrdeným porušením povinnosti a tvrdenou škodou. Keďže navrhovateľ v konaní nepreukázal splnenie ani jednej podmienky, ktorá zakladá zodpovednosť odporcu za vzniknutú škodu, okresný súd návrh navrhovateľa ako nedôvodný v celom rozsahu zamietol.

V dôvodoch svojho rozhodnutia súd I. stupňa tiež uviedol, že nevyhovел procesnému návrhu, ktorým sa navrhovateľ domáhal zrušenia nariadeného termínu pojednávania a prerušenia konania (§ 109 ods. 1 písm. b) O.s.p. a § 109 ods. 2 písm. c) O.s.p.) do právoplatného rozhodnutia

Ústavného súdu SR o jeho ústavnej sťažnosti ohľadne tvrdeného porušenia práva na zákonného sudcu a nestranný súd. Zdôraznil, že k obligatórnemu prerušeniu konania (§ 109 ods. 1 písm. b) O.s.p.) súd pristúpi v prípade, že rozhodnutie závisí od otázky, ktorú nie je oprávnený v tomto konaní vyriešiť ani ako predbežnú. Ide najmä o prípady uvedené v ust. § 135 ods. 1 O.s.p. Poukazoval tiež na fakultatívnu povahu inštitútu prerušenia konania v zmysle § 109 ods. 2 písm. c) O.s.p., ktorá ponecháva možnosť prerušenia na úvahu konajúceho súdu, s odkazom na znenie ust. § 135 ods. 2 O.s.p. V súdnej veci však nebolo preukázané naplnenie niektorého z uvedených dôvodov, pre ktoré by mohol súd konanie prerušiť.

V danom prípade krajský súd ako nadriadený orgán rozhodoval o vylúčení/nevylúčení sudcov okresného súdu z prejednávania veci (uznesenie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9NcC/298/2013 zo dňa 14. 03. 2013), a preto už nie je žiaden dôvod zaoberať sa otázkou zaujatosti sudcu. Vo väzbe na uvedené prvostupňový súd konštatoval nesplnenie zákonných predpokladov pre postup, ktorým by konanie v zmysle návrhu navrhovateľa prerušiť.

O trovách konania okresný súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a odporcovi, ktorý bol v konaní úspešný, ich náhradu nepriznal, keďže tieto si nevyčísliť (§ 151 ods. 1 O.s.p.) a z obsahu spisu mu vznik žiadnych trov nevyplýva, a preto mu v písomnom vyhotovení rozsudku náhradu trov konania nepriznal.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ, ktorý sa domáhal jeho zrušenia a vrátenia veci okresnému súdu na ďalšie konanie.

Odvolateľ poukázal na koncepciu spravodlivého súdneho konania zahŕňajúceho právo na kontradiktórne konanie, v rámci ktorého musia mať strany možnosť oboznámiť sa so všetkými predloženými dôkazmi alebo stanoviskami a vyjadriť sa k nim, s cieľom ovplyvniť súdne rozhodnutie. Zdôraznil, že vo veci nebolo možné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania. Odvolateľ tiež namietal, že pred vynesením rozhodnutia nebol oboznámený ani s listinnými dôkazmi uloženými v exekučnom spise a k vykonanému dokazovaniu sa nemal možnosť vyjadriť a navrhnúť dôkazy na podporu svojich tvrdení. V danej veci podľa navrhovateľa nebolo možné rozhodnúť bez jeho účasti na pojednávaní, keďže trval na osobnej účasti svojho zástupcu na pojednávaní a zároveň riadne a včas požiadal o jeho zrušenie z dôležitého dôvodu (keďže podľa jeho názoru vo veci koná nezákonný sudca) a preto nebol daný dôvod pre postup súdu v konaní podľa ust. § 101 ods. 2 O.s.p. Navyše, v situácii, kedy bolo potrebné vo veci vykonať dokazovanie navrhnutým dôkazom - listinami založenými v exekučnom spise, mal súd umožniť navrhovateľovi uplatňovať svoje stanoviská k skutkovým aj právnym otázkam nastoleným samotným súdom. Pokiaľ vnútroštátny súd dospel (podľa odvolateľa na základe dokazovania, ktorého obsah, rozsah si bez akéhokoľvek dôvodu určil sám) k záveru, že existuje okolnosť brániaca vydať pre navrhovateľa pozitívne rozhodnutie, musí vo všeobecnosti o tom informovať účastníkov konania v spore a umožniť im, aby sa k tomu vyjadrili. Odvolateľ tiež zdôraznil, že nebol súdom poučený podľa ust. § 120 ods. 4 O.s.p. Upozornil, že súd vykonal dokazovanie listinami, ktorých pôvod nie je z odôvodnenia rozhodnutia poznateľný a nie je zrejmé, či išlo o listiny založené v exekučnom spise.

Nakoľko odporca sa k žalobe nevyjadril, mal okresný súd postupovať v súlade s ust. 153b O.s.p. a vychádzajúc z navrhovateľom tvrdeného skutkového stavu vydať rozsudok pre zmeškanie.

Navrhovateľ pritom trval na osobnej účasti svojho právneho zástupcu na pojednávaní, ale pred nestranným súdom. Súd mal umožniť navrhovateľovi uplatňovať svoje stanoviská k skutkovým aj právnym otázkam nastoleným samotným súdom.

Zároveň navrhovateľ poukázal na svoje podanie (obsiahnuté v texte žaloby), ktorým upovedomil súd o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že sudcu, ktorému bola vec pridelená na prejednanie a rozhodnutie, je potrebné z konania vylúčiť. Okolnosť, že krajský súd nevzhladol v označených skutočnostiach dôvod na vylúčenie sudcu, nič nemení na tom, že v očiach navrhovateľa a objektívne v

očiach verejnosti nemožno tohto sudcu považovať za nestranného. Uvedené rozhodnutie krajského súdu bolo podľa odvolateľa vydané v rozpore s ustálenou judikatúrou v iných krajských súdoch v skutkovo a právne totožných veciach. Zároveň je v rozpore s judikatúrou Ústavného súdu SR, Európskeho súdu pre ľudské práva v oblasti zachovávanía práva na nestranný súd.

Navyše konečné (meritórne) rozhodnutie vo veci (vylúčeným sudcom) neprichádzalo v čase jeho vydania do úvahy aj preto, že súd v ten istý deň rozhodol uznesením o zamietnutí návrhu navrhovateľa na prerušenie konania podľa ust. § 109 ods. 1 písm. b) a ust. § 109 ods. 2 písm. c) O.s.p., proti ktorému legálne pripustil odvolanie. Navrhovateľ podal proti rozhodnutiu o zamietnutí návrhu na prerušenie konania odvolanie, pričom v čase podania tohto odvolania o ňom nebolo rozhodnuté. Takýto postup súdu zakladá porušenie práva navrhovateľa na súdnu ochranu, osobitne mári jeho možnosť konať pred súdom. Meritórne rozhodnutie súdu je tak prinajmenšom predčasné.

Argumentáciu súdu uvedenú v napadnutom rozhodnutí (napr. spôsob judikovania pohľadávky, podstata a podnikateľské riziko navrhovateľa, kontakt so súdnym exekútorom) považoval odvolateľ za irelevantnú. Navrhovateľ zotrval na tvrdení, že zákonom stanovená lehota na vydanie poverenia v predmetnom exekučnom konaní nebola exekučným súdom dodržaná, čo potvrdzuje aj odôvodnenie napadnutého rozsudku. V dôsledku toho bol v súdnej veci preukázaný navrhovateľom tvrdý nesprávny úradný postup. Rozhodnutie súdu je rozporné, pokiaľ na jednej strane konštatuje porušenie práva, no na strane druhej nepriznal navrhovateľovi práva uplatnené žalobou. Napadnuté rozhodnutie je tak založené na skutkovej a právnej chybe súdu, čo nie je v právnom štáte udržateľné.

Vo vzťahu k III. vete výroku rozsudku namietal nepreskúmateľnosť napadnutého rozhodnutia pre nedostatok dôvodov. Odvolateľ nesúhlasil tiež so záverom, že návrh na prerušenie konania nepodporil žiadnymi listinami, nakoľko k elektronickému podaniu návrhu na zrušenie pojednávania priložil prílohu obsahujúcu ústavnú sťažnosť. S poukazom na závery Krajského súdu v Trnave (podporne Krajských súdov v Nitre a Prešove) o vylúčení všetkých sudcov okresného súdu, ktorého nesprávny postup sa vo veci samej namieta, zdôraznil koncepciu a význam práva na nestranný súd. Okolnosť, že Krajský súd v Žiline (podľa navrhovateľa v rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou iných krajských súdov v skutkovo a právne totožných veciach) nevzhladol v označených skutočnostiach dôvod na vylúčenie sudcu, nič nemení na tom, že v jeho očiach a tiež objektívne v očiach verejnosti nemožno takéhoto sudcu považovať za nestranného. Následne (tvrdený) postup, kedy o veci účastníka konania nerozhodol zákonný sudca, označil za ústavne neakceptovateľný.

Odporca zostal v odvolacom konaní nečinný.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie podal k tomu oprávnený účastník konania (§ 201 veta prvá O.s.p.) v zákonom stanovenej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.), preskúmal vec v rozsahu vymedzenom ust. § 212 ods. 1, 2 písm. b) O.s.p. a bez nariadenia odvolacieho pojednávania postupom podľa § 156 ods. 3 O.s.p. v spojení s § 214 ods. 2 a § 211 ods. 2 O.s.p. rozsudok okresného súdu ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Nakoľko odvolacie dôvody navrhovateľa boli neopodstatnené (v zmysle § 212 ods. 1 O.s.p. je krajský súd viazaný konkrétnymi dôvodmi odvolania) a neboli zistené ani nedostatky v postupe okresného súdu, na ktoré odvolací súd prihliada z úradnej povinnosti (§ 212 ods. 3 O.s.p.), potvrdil napadnutý rozsudok vo výroku I. ako vecne správny.

Vo vzťahu k meritórnemu rozhodnutiu súdu primárne odvolací súd poukazuje na zodpovednosť navrhovateľa za obsahové vymedzenie svojho odvolania, v spojitosti s nevyhnutnosťou odvolacieho súdu rešpektovať svoju viazanosť odvolacími dôvodmi (§ 212 ods. 1 O.s.p.). V tejto súvislosti je zjavné, že (nepochybne z dôvodu predkladania enormného množstva typových podaní navrhovateľom na súdy), že (hmotno-právne) odvolacie dôvody nekorešponujú s právnymi dôvodmi a skutkovými zisteniami, na ktorých je založené napadnuté rozhodnutie. V odvolaní navrhovateľa niet jedinej zmienky (tobôž protiargumentácie) vo vzťahu k argumentácii okresného súdu obsiahnutej v napadnutom rozhodnutí, že pri rozhodovaní vo veci Okresného súdu Čadca sp. zn. 11Er/179/2011, z ktorej si uplatňuje svoj nárok navrhovateľ žalobou v tomto súdnom konaní, nedošlo (a ani nemohlo dôjsť) k prietahom v súdnom konaní. Okresný súd založil svoje rozhodnutie na tom skutkovom základe, že v predmetnom exekučnom konaní nedošlo k prietahom (t.j. nesprávnemu úradnému postupu), v dôsledku čoho by navrhovateľovi mala vzniknúť materiálna škoda vo výške 125,00 Eur a náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 724,69 Eur s poukazom na § 17 ods. 1 a 2 zákona č. 514/2003 Z. z..

Odvolačný súd nie je oprávnený preskúmať prvostupňové rozhodnutie na základe iných, než účastníkom konania v odvolaní vznesených námietok.

Podstatná časť odvolacích námietok je založená na tvrdení, že vo veci nerozhodoval nestranný sudca. Krajský súd v Žiline, ako súd nadriadený, rozhodol uznesením sp. zn. 9NcC/298/2013 zo dňa 14.03.2013, že zákonná sudkyňa Okresného súdu Čadca Mgr. Andrea Kubjatková nie je vylúčená z prejednávania a rozhodovania veci. Od vydania tohto rozhodnutia, v ktorom nadriadený súd podrobne uviedol dôvody, pre ktoré zákonného sudcu možno považovať za nestranného zo subjektívneho aj objektívneho hľadiska, nedošlo ku žiadnym novým skutočnostiam majúcim vplyv na nestrannosť zákonného sudcu, preto je argumentácia odvolateľa o konaní vylúčeného sudcu bezpredmetná. Nad rámec uvedeného odvolací súd dopĺňa, že aktuálna aplikačná prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pri zohľadnení tak subjektívneho, ako aj objektívneho hľadiska (teória zdania) sa v prevažujúcej miere prikláňa k záveru o povinnosti, ako aj požiadavke na sudcu v každej veci zachovať vecný, profesionálny prístup, nadhľad, potrebnú dávku odstup, pričom samotná skutočnosť, že predmetom konania je nesprávny úradný postup, na ktorom sudca vykonával aj svoju funkciu, nezakladá pomer sudcu k veci, teda dôvod pre jeho vylúčenie.

Je nutné rozlišovať medzi pojmom „súd“ a „sudcovia“ a z hľadiska zásad spravodlivého procesu citlivo zvažovať ich vzťah v posudzovaných súvislostiach. Nezodpovedá právnym pomerom priliehavosť názoru o mechanickom vzťahu medzi súdom a sudcami tohto súdu. Vzťah sudcov je pri výkone rozhodovacej činnosti riadený princípom prezumpcie nezávislosti súdnej moci, ktorá nepodlieha subjektívnym pocitom sudcov pri ich rozhodovaní a nie je ničím zaťažovaná v ich postojoch voči súdu. Pôsobenie sudcov na určitom súde je vždy objektívne dané, len samá táto skutočnosť nemôže byť dôvodom ich vylúčenia. Sudcovia ako reprezentanti verejnej moci by tak a priori stáli vo svetle spochybňujúcom ich profesionálne schopnosti. Vzájomný vzťah medzi súdom a súdom nie je vzťahom zamestnaneckým alebo služobným. Vymenovaním za sudcu vzniká a zánikom funkcie sudcu zaniká osobitný vzťah sudcu k štátu, z ktorého vyplývajú vzájomné práva a povinnosti sudcu a štátu. Sudca je pri výkone funkcie sudcu nezávislý a zákony a iné všeobecne záväzné právne predpisy vykladá podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia, rozhoduje nestranne, spravodlivo, bez zbytočných prietahov, len na základe skutočností zistených v súlade so zákonom (§ 2 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z.). Nezávislosť sudcu je nevyhnutné vnímať aj ako nezávislosť v rámci samotnej súdnej moci, celého súdneho systému, aj konkrétneho súdu na ktorom sudca pôsobí. Iba takéto chápanie nezávislosti je predpokladom nestrannosti sudcu, ktorú nesmie nikto ohroziť (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Nc 86/2011 zo dňa 24.11.2011). Sudca je povinný v každej súdnej veci zachovávať vecný a profesionálny prístup, potrebnú dávku odstup, pričom samotná skutočnosť, že predmetom konania je nesprávny úradný postup súdu, na ktorom sudca vykonáva svoju funkciu (keď v prejednávanej veci zákonná sudkyňa nekonala a nerozhodovala v exekučnej veci, v ktorej malo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu), nezakladá pomer sudcu k veci, a teda neexistuje dôvod pre vylúčenie zákonnej sudkyne Mgr. Andrey Kubjatkovej z prejednávania a rozhodovania predmetnej veci.

Odvolačný súd nespochybňuje, že súčasťou kontradiktórneho konania je právo účastníka byť oboznámený s predloženými dôkazmi, vyjadriť sa k nim a podávať dôkazné návrhy. Zásadu kontradiktórnosti však nemožno vykladať absolútne, resp. formalisticky, ale len vo väzbe s ostatnými zásadami/ustanoveniami procesného predpisu. Predovšetkým účastník konania realizuje svoje procesné práva v rámci súdneho pojednávania, na ktoré bol navrhovateľ riadne a včas predvolaný, pričom o možnosť ich uplatnenia sa obral sám svojím postupom - bezdôvodnou neúčastou na súdnom pojednávaní. Termín pojednávania (07.10.2013) prvostupňový súd vytýčil dňa 02.08.2013 a navrhovateľovi a jeho právneho zástupcu bolo toto predvolanie doručené dňa 18.09.2013 (č.l. 27 p.v. spisu). Až dňa 04.10.2013 o 18.28 hod. (piatok) bol konajúcemu súdu doručený návrh navrhovateľa na „zrušenie pojednávania z dôvodu objektívneho posúdenia porušenia zásady nestranného súdu a sudcu“, ktoré súd zaevidoval dňa 07.10.2013.

Okresný súd sa s návrhom na odročenie pojednávania vysporiadal zákonom predpísaným spôsobom. Ustanovenie § 101 ods. 2 O.s.p. umožňuje súdu konať v dôvodných prípadoch v neprítomnosti účastníkov konania. Dôvodom žiadosti navrhovateľa o odročenie pojednávania bola námietka zaujatosti sudkyne, ktorá vec prejednáva, z dôvodu absencie jej nestrannosti. Ak sudkyňa takémuto návrhu na odročenie pojednávania nevyhovela a vec následne prejednávala a rozhodla v neprítomnosti účastníkov a právneho zástupcu navrhovateľa, postupovala v plnom súlade s ust. § 101 ods. 2 O.s.p., keďže o jej nevylúčení z prejednávania a rozhodovania veci z tých istých dôvodov už bolo právoplatne rozhodnuté nadriadeným súdom. Účasť na pojednávaní súdu je právom, ktoré v prejednávanej veci

navrhovateľom a jeho právnym zástupcom nebolo využité. Súčasne v tejto veci neexistoval (iný) dôležitý dôvod na odročenie pojednávania. Inými slovami, v prípade pojednávania bez prítomnosti účastníka za podmienok predpokladaných zákonom, nemôže dôjsť k odňatiu práva účastníka konať pred súdom (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo 116/93) a zároveň nie je porušená zásada kontradiktórnosti sporového konania. Ustanovenie § 101 ods. 2 (v spojení s § 119 O.s.p.) umožňuje súdu zväziť dôvodnosť návrhu na odročenie pojednávania a nadväzne konať v dôvodných prípadoch v neprítomnosti účastníkov konania. Iné chápanie predmetného ustanovenia by viedlo k jeho obsolentnosti a zároveň k nežiaducim prieťahom v konaní, ktorých (tvrdená) existencia je v konečnom dôsledku základom samotného nároku uplatňovaného navrhovateľom v žalobe.

Písomné vyjadrenie odporcu vo veci samej bolo súdu doručené dňa 09.09.2013. Nemožno preto považovať za porušenie požiadavky bezodkladnosti doručenia vyjadrenia postup súdu (nemajúceho navyše dňa 09.09.2013 ešte vedomosť o neúčasti navrhovateľa na súdnom pojednávaní), ktorý oboznámenie navrhovateľa s vyjadrením odporcu ponechal až na samotné súdne pojednávanie. V konečnom dôsledku však platí aj skutočnosť, že dôvodom meritórneho neúspechu navrhovateľa nebola argumentácia predložená v písomnom vyjadrení odporcu. Bez právneho významu nie je ani skutočnosť, že obsah vyjadrenia odporcu v súdnej veci je totožný s obsahom jeho vyjadrení vo všetkých konaniach o náhradu majetkovej škody a náhradu nemajetkovej ujmy medzi tými istými účastníkmi v rovnakom procesnom postavení v ďalších stovkách súdnych konaní, ktorá skutočnosť je známa tak navrhovateľovi, ako aj odvolaciemu súdu z jeho úradnej činnosti.

Odvolací súd zároveň zdôrazňuje, že v predvolaní na pojednávanie bol navrhovateľ a osobitne jeho právny zástupca zo strany súdu poučený o svojich procesných právach a povinnostiach ako účastník konania, a preto námietku odvolateľa, že sa tak nestalo, preto krajský súd vyhodnotil ako nedôvodnú. Rovnako nedôvodnou bola i námietka odvolateľa, že súd rozhodol vo veci samej bez nariadenia pojednávania. Zároveň je nepochybné, že v súdnej veci neboli splnené ani procesné podmienky na vydanie rozsudku pre zmeškanie (§ 153b O.s.p.). Odporca sa totiž k žalobe riadne vyjadril a žiadal návrh navrhovateľa zamietnuť.

Bez akéhokoľvek racionálneho základu sú tvrdenia odvolateľa v tom smere, že súd si určil sám okruh a rozsah dokazovania, resp. že z odôvodnenia nie je poznateľné, či išlo o listiny (ktorými bolo vykonané dokazovanie) založené v exekučnom spise. Zo zápisnice v súdnom pojednávaní je mimo rámca akýchkoľvek pochybností zjavné, že dokazovanie bolo vykonané oboznámením listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise a podstatným obsahom exekučného spisu Okresného súdu Čadca sp. zn. 11Er/179/2011, ktorý dôkaz výslovne (na str. 2 spisu) požadoval samotný navrhovateľ. Inú skutočnosť nie je možné vyvodiť ani z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia.

Odvolacie námietky navrhovateľa sa nedotýkajú hmotno-právnych dôvodov, pre ktoré okresný súd žalobu zamietol.

Hmotno-právnym dôvodom zamietnutia uplatneného nároku navrhovateľa bolo nepreukázanie nesprávneho úradného postupu, ako základného predpokladu pre vznik zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Navrhovateľ v danom prípade odôvodňoval nesprávny úradný postup exekučného súdu nedodržaním zákonom stanovenej 15-dňovej lehoty na rozhodnutie súdu o žiadosti súdneho exekútora o vydanie poverenia na exekúciu. Okresný súd vykonaním dokazovaním dospel k záveru, že v súdnej veci nedošlo k prieťahom s poukazom na skutkový stav popísaný vyššie. Súd potom nemal za preukázaný nesprávny úradný postup ako jeden z predpokladov pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Akékoľvek ďalšie dokazovanie vo veci by bolo preto nadbytočné. Napriek tomu súd I. stupňa konštatoval aj nesplnenie zvyšných predpokladov pre vznik nároku navrhovateľa na náhradu škody a nemajetkovej ujmy uplatnenej žalobou.

Navrhovateľ nijako nenapadol uvedené skutkové a právne závery okresného súdu, ktoré boli hmotno-právnym dôvodom zamietnutia návrhu (neexistencia nesprávneho úradného postupu a tiež nepreukázanie všetkých atribútov zakladajúcich nárok na náhradu škody i nárok na nemajetkovú ujmu), a preto nie sú predmetom odvolacieho prieskumu.

Vo vzťahu k III. výroku rozsudku, ktorým okresný súd zamietol návrh navrhovateľa na prerušenie konania, odvolací súd uvádza, že aj pri fakultatívnej povahe prerušenia konania (z uplatneného dôvodu) a absencii explicitných zákonných kritérií pre rozhodovanie o predmetnom procesnom inštitúte, musí súd vysvetliť úvahu (na ktorej založil svoj záver) spôsobom, ktorý vylučuje znaky svojvôle. Okresný súd sa v dostatočnom rozsahu vo všeobecnosti zaoberal inštitútom fakultatívneho prerušenia konania, jeho pojmovými znakmi a podmienkami. Následne, s ohľadom na konkrétne okolnosti súdeného prípadu, predložil jasné a zrozumiteľné argumenty, prečo v rámci medzí sudcovskej úvahy nevidí priestor pre aplikáciu ustanovenia § 109 ods. 2 písm. c) O.s.p., a ani § 109 ods. 1 písm. b) O.s.p. Účinne sa taktiež vysporiadal s argumentáciou predloženou navrhovateľom, uviedol viacero dôvodov, ktoré súhrnne viedli k zamietnutiu procesného návrhu navrhovateľa.

Krajský súd zdôrazňuje, že odlišné (subjektívne) hodnotenie vlastných argumentov navrhovateľom, resp. jeho neakceptovanie záverov okresného súdu nezakladá nesprávnosť napadnutého rozhodnutia a nie je ani porušením práva na súdnu ochranu. Súčasťou tohto základného práva totiž nie je aj právo na procesný úspech. Inými slovami, nie je porušením práva na spravodlivý proces, ak súd nevyhovie procesnému alebo meritórnemu návrhu účastníka.

Na základe uvedeného je preto potrebné odmietnuť námietku nepreskúmateľnosti napadnutého „uznesenia“.

Čo sa týka samotnej vecnej správnosti záverov prvostupňového rozhodnutia vo vzťahu k výroku III. napadnutého rozsudku, odvolací súd sa s nimi stotožňuje a v konkrétnostiach na ne odkazuje (§ 219 ods. 2 O.s.p.). Na zdôraznenie ich správnosti a v reakcii na odvolacie dôvody dopĺňa, že súčasťou spisu je síce aj podanie označené ako „Sťažnosť“, ktoré je adresované Ústavnému súdu SR, avšak nie je opatrené prijímacou pečiatkou podateľne Ústavného súdu SR. Navrhovateľ teda fakticky v tomto konaní nepreukázal podanie ústavnej sťažnosti na Ústavný súd SR (napr. dokladom preukazujúcim odoslanie takej sťažnosti, resp. potvrdením o prijatí takej sťažnosti ústavným súdom).

Bez ohľadu na uvedené, zodpovedá doterajšiemu priebehu konania a stavu veci, že zákonná sudkyňa (správne) postupovala v intenciách záväzného rozhodnutia nadriadeného súdu o jej nevyhlúčení. Odvolateľ v návrhu na prerušenie konania, ani v posudzovanom odvolaní neuviedol žiadne iné/ďalšie okolnosti, ktoré by mali zakladať jeho vylúčenie, než tie, ktoré už boli predmetom posúdenia nadriadeného súdu. Zároveň dotknutý záver o nevyhlúčení sudcu rešpektuje aktuálnu rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR (napr. uznesenia sp. zn. 3 Nc 14/2010 z 31. 05. 2010; 6 Cdo 201/2013 z 19. 06. 2013) v otázkach posudzovania inštitútu sudcovskej nestrannosti.

S poukazom na nepochybnú možnosť uplatnenia námietky rozhodovania veci vylúčeným sudcom ako odvolacieho, resp. dovolacieho dôvodu vhodne okresný súd uprednostnil požiadavku hospodárnosti/rýchlosti konania. Práve na jej (údajnom) nedodržaní je pritom založený aj meritórny nárok žalobcu. V kontexte týchto okolností by sa opačné rozhodnutie okresného súdu (t.j. prerušenie konania) javilo ako ťažko argumentačne udržateľné.

Nakoľko odvolacie dôvody navrhovateľa boli neopodstatnené (v zmysle § 212 ods. 1 O.s.p. je krajský súd viazaný konkrétnymi dôvodmi odvolania) a neboli zistené ani nedostatky v postupe okresného súdu, na ktoré odvolací súd prihliada z úradnej povinnosti (§ 212 ods. 3 O.s.p.), potvrdil napadnutý rozsudok aj vo výroku III. ako vecne správny.

Na základe konštatovaného odvolací súd dospel k záveru, že okresný súd vykonal v prejednávanej veci dokazovanie náležitým spôsobom a v potrebnom rozsahu, spôsobom plne zodpovedajúcim kontradiktórnosti sporového konania umožnil účastníkom realizáciu ich procesných práv a nadväzne zákonným spôsobom vyhodnotil tak procesnú aktivitu účastníkov konania, ako aj meritum veci. Po vykonaní a vyhodnení dokazovania zákonným spôsobom a v potrebnom rozsahu vydal vecne správne rozhodnutie, ktoré zodpovedajúcim spôsobom v zmysle ust. § 157 ods. 2 O.s.p. aj správne a presvedčivo odôvodnil.

Odvolací súd ako vecne správny potvrdil aj odvolaním výslovne nenapadnutý, ale od rozhodnutia vo veci samej závislý výrok II. o trovách prvostupňového konania.

O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. Navrhovateľ nebol v odvolacom konaní úspešný, a preto je povinný nahradiť odporcovi trovy, ktoré mu v súvislosti s týmto konaním vznikli. Keďže si odporca náhradu trov odvolacieho konania neuplatnil (§ 151 ods. 1 O.s.p.) a z obsahu spisu mu vznik trov tohto odvolacieho konania ani nevyplýva, odvolací súd mu náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0 .

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie n i e j e prípustné.